

Dendrokronologisk undersøgelse
af tømmer fra Nørre-Omme kirke, Ringkøbing amt

af
Orla Hylleberg Eriksen

RINGKØBING AMT

Nørre-Omme kirke
18.04.08 Nørre-Omme sogn
Menighedsrådet i Nørre-Omme og Nationalmuseet.
Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen.
NNU j.nr. A8701

Kirke, tagkonstruktion

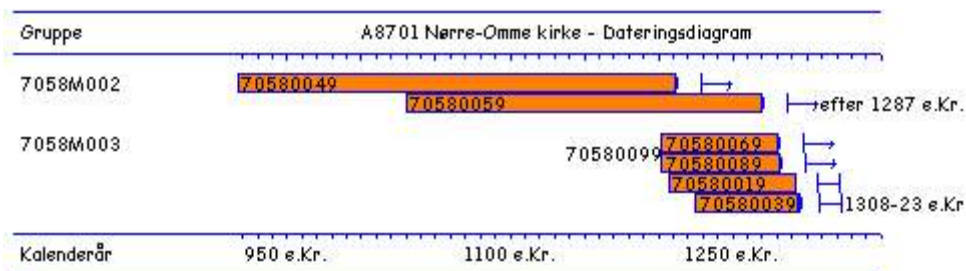
Otte prøver af eg (*Quercus* sp.) er undersøgt. Seks prøver er dateret. Der er splintved på tre prøver. To af prøverne kommer fra samme træ (de to prøver kan passes sammen fysisk) og kurverne fra de to prøver (70580069 og 70580089 ($t=13.04$)) er derfor sammenregnet til en ny trækurve (70580099), som bruges i undersøgelsen.

A8701 Nørre-Omme kirke - indbyrdes krydsdateringer					
	70580019	70580039	70580049	70580059	70580099
70580019	*	6.56	\	1.53	4.39
70580039	6.56	*	\	2.16	2.77
70580049	\	\	*	2.86	\
70580059	1.53	2.16	2.86	*	1.61
70580099	4.39	2.77	\	1.61	*

Kurverne 70580049 og 70580059 er sammenregnet til en middelkurve (7058M002) på 355 år som dækker perioden 917-1271 e.Kr. Der er ikke splintved bevaret på nogen af prøverne. Yngste bevarede årring er dannet i 1271. Korrigeres der for manglende splintved, kan det beregnes, at træerne, som prøverne stammer fra, er fældet *efter* ca. 1290 e.Kr.

Kurverne 70580019, 70580039 og 70580099 er sammenregnet til en middelkurve (7058M003) på 95 år som dækker perioden 1202-1296 e.Kr. Yngste bevarede årring er dannet i 1296. Efter tillæg for de manglende årringe i splintveddet (70580039), kan det beregnes at træerne, som prøverne stammer fra, er fældet ca. 1313 e. Kr.

Splintstatistik, egetræ: 20 (-5+10) år.

A8701 Nørre-Omme kirke - krydsdateringer med referencekurver

	7058M002	7058M003
Sjælland, 2X900001	5.44	1.27
Eriksvolde, 3015M001	0.74	3.07
Ålborg, 8061M001	1.44	3.50
kirker i Vendsyssel, 81M00003	5.11	2.39
Danmark Vest + Slesvig, 9i456785	8.76	5.15
Slesvig-Holsten, DM100003	3.72	-
Lund, SM000002	3.89	3.20
Vestsverige, SM000011	4.04	1.57

A8701 Nørre-Omme kirke - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
70580019	Spær 1 syd skib top	87	ja	1 år	S1	1207-1293	ca. 1212	
70580029	uden nr. men i pose med ovenstående	123	ja	nej	H1		ikke dateret	
70580039	Spær 1 nord skib top	72	5-6 cm	3 år	S1	1225-1296	ca. 1213	
70580049	Prøve mærket 10	297	4-5 cm	nej	H1	917-1213	efter ca. 1233	
70580059	Uden nr. (1)	242	2-3 cm	nej	H1	1030-1271	efter ca. 1291	
70580069	Uden nr. (2)	81	4-5 cm	nej	H1	1202-1282	se 70580099	
70580079	Uden nr. (3)	44	ja	5 år	S1		ikke dateret	
70580089	Uden nr. (4)	82	4-5 cm	nej	H1	1202-1283	se 70580099	
70580099	Uden nr. (2+4)	82	4-5	nej	H1	1202-1283	efter ca. 1303	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.